

Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin kevätkokous Talouden takatalvesta ulos

Jyri Häkämies
Toimitusjohtaja

Marinin hallituksen työllisyystoimet 7.29.4.2021

Hallituksen tavoite 80 000
lisätyöllistä vuonna 2030, joilla on
2000 milj. euron tasapainovaikutus
julkiseen talouteen.

Tehtyjä työllisyyspäätöksiä
yhteensä nyt 42 000 –44 000 (VM),
jotka vahvistavat julkista taloutta
450 milj. euroa.

Lisäksi päätetty tehdä myöhemmin
hallituskaudella lisäpäätökset,
jotka tasapainottavat julkista
taloutta 110 milj. eurolla.

Kehysriihen myötä hallitus
tyytymässä vain neljännekseen
tavoitteestaan (28%) – laskettu
tasapainovaikutus enää 560 m€/v .

Ennen kehysriihtä päätetyt

Työllisyysvaikutus hallituksen ja VM:n mukaan 31 000 –33 000 *.

Kun huomioidaan toimita myös hallituksen työllisyyttä heikentäneet päätökset, vaikutus vain 27 900 (EK).

Kehysriihessä päätetyt

Välittäjä Oy (samhall)

Hankintojen vauhdittaminen (osatyökykyiset)

Työkyvyttömyyseläkkeiden jne. vähentäminen

Työkykyohjelma ja palkkatuki

TE-palvelujen siirto kuntiin ja sen rahoitusuudistus

Kotouttaminen

Työperäinen maahanmuutto

Jatkuva oppiminen

Työllisyysvaikutus, hallitus	Työllisyys - vaikutus, VM
1 000	1 000
2 000	0
2 500	0
5 500–6 500	600
7 000–10 000	6 600
2 000	0
10 000	1 500
10 000–10 500	1 000

Yhteensä 40 000–44 500 11 000 **

*Vaikutus julkiseen talouteen 300 m€/v (VM)

**Vaikutus julkiseen talouteen 150 m€/v (VM)

Tarvitsemme konkreettisia päätöksiä, jotka...

1) vauhdittavat kasvua ja

Kasvua vauhditetaan elvyttävillä täsmätoimilla , selkeästi kohdennetuilla kasvupanoksilla ja parantamalla investointiympäristöä.

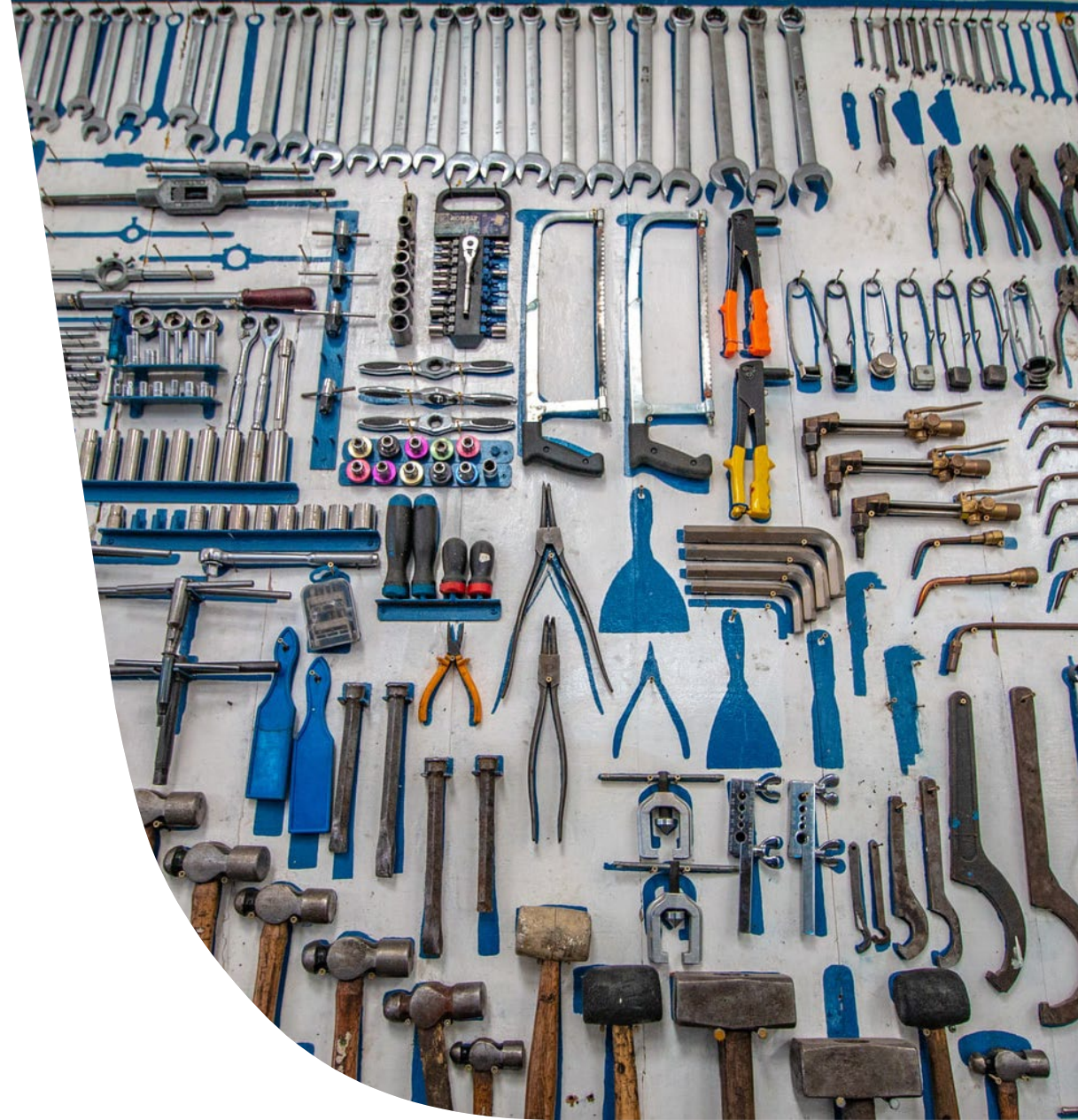
2) pysäyttävät velkaantumisen.

Velkaantuminen pysäytetään vahvistamalla työpaikkojen syntymistä yrityksiin, julkisen sektorin tuottavuutta parantamalla sekä menomaltilla.

Avainasiat: ennakoitavuus, TKI-investoinnit, ratkaisut osaajapulaan, tuottavuuden kasvu

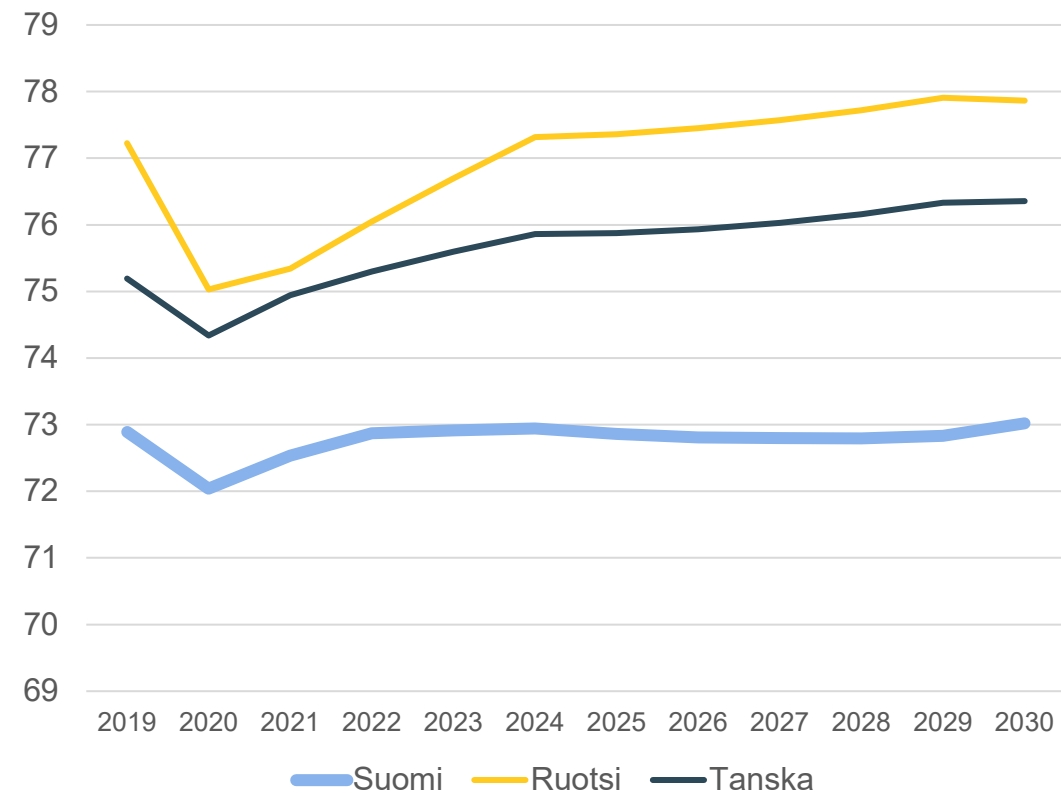
Sekä joustoja työmarkkinoille

- Paikallisen sopimisen edistäminen
- Työ ensin
- Työrauha
- Kilpailukykyä ja työllisyyttä edistävä liittokierros

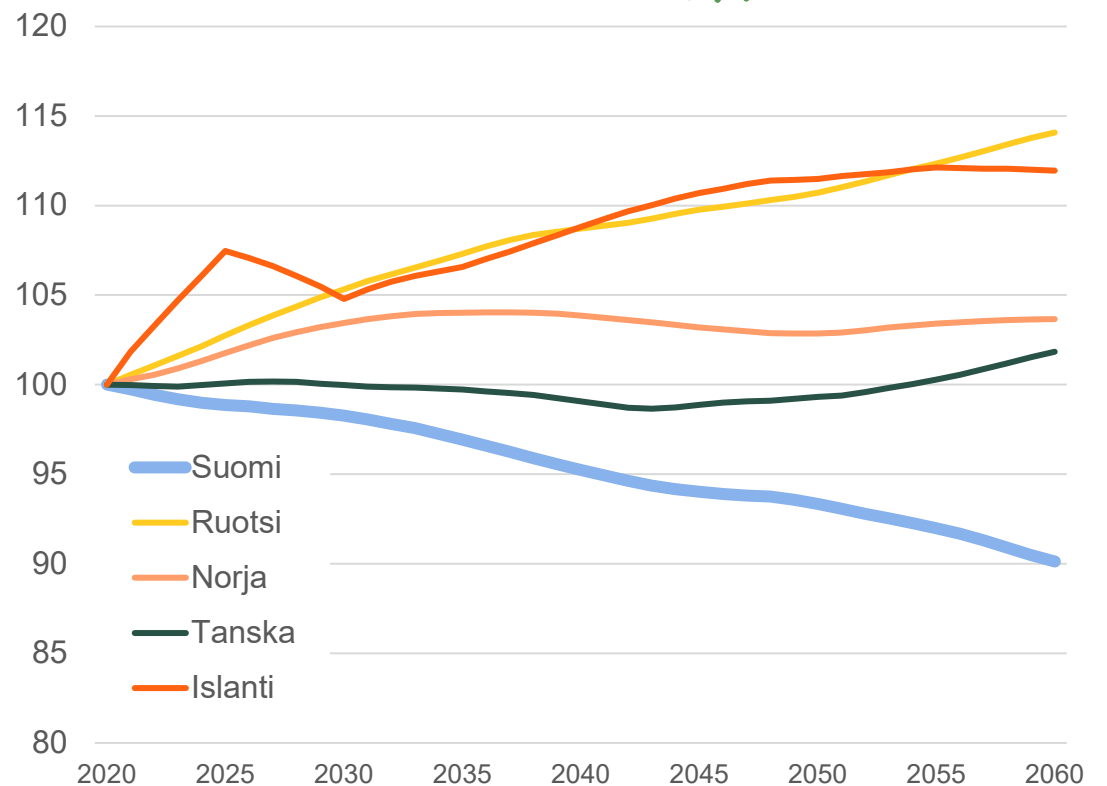

Työllisyysaste on Suomessa alhainen ja työvoiman määrä on kääntynyt laskuun

Työllisyysaste (15-64-vuotiaat), %

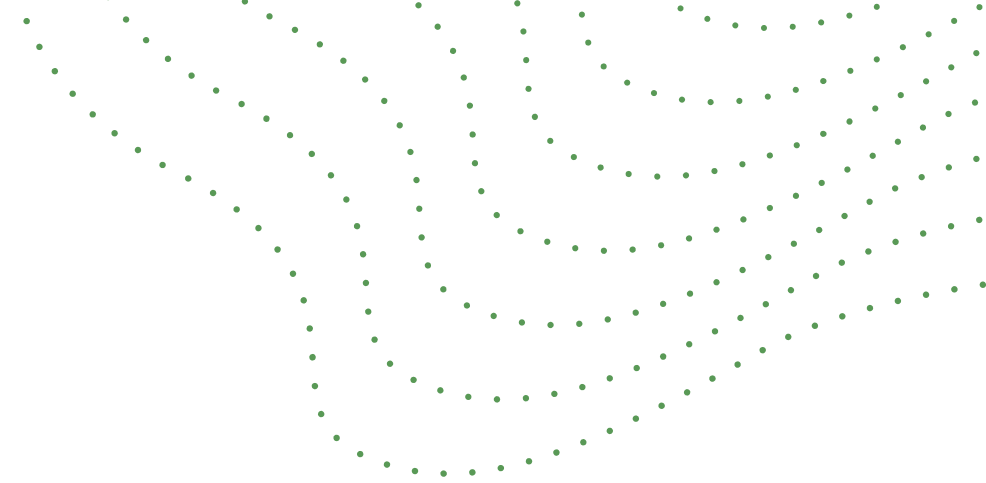

Työikäiset (15-74 -vuotiaat), indeksi.2000 = 100

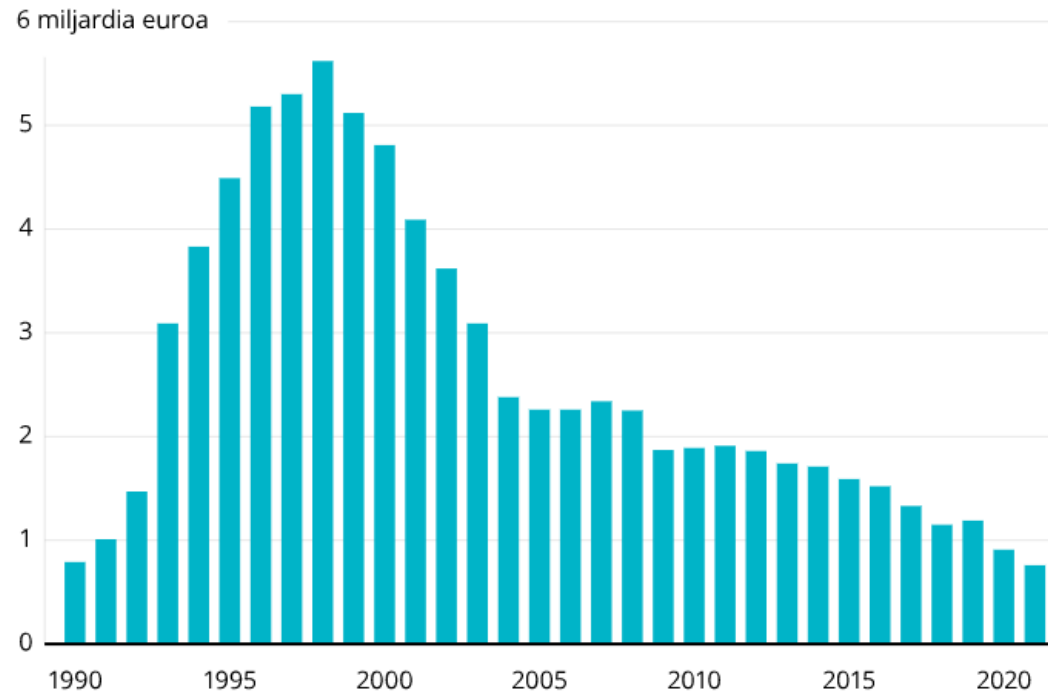

Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn hallitukselle 21.4.2021:

Ei pidä tuudittautua siihen, että korkotasoa säilyisi loputtomiin nykyisellään

Suomen budjetin korkokulut

Lähde: Valtiokonttori

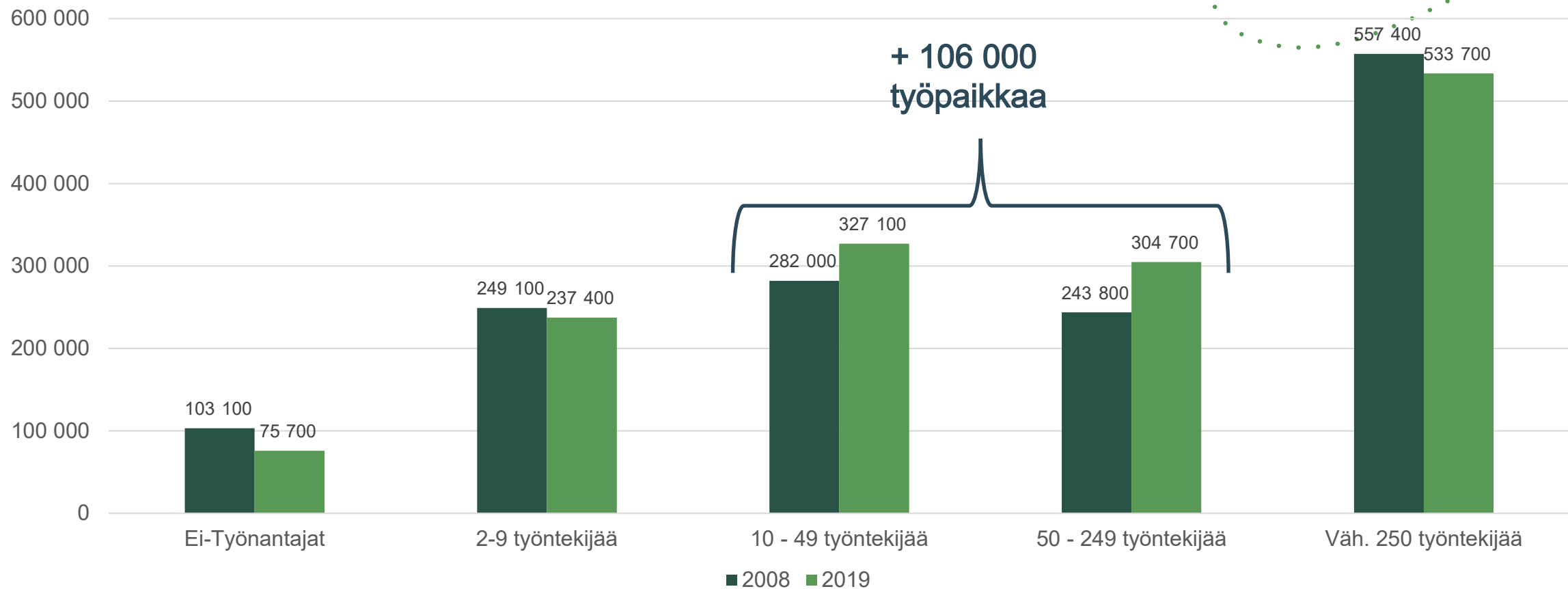
Grafiikka: Samuli Huttunen / Yle

”Jokainen prosenttiyksikkö korkomenoissa kasvattaa valtion kuluja 1,7 miljardilla eurolla.
Jos korot nousisivat muutamia prosenttiyksikköjä, niin se heikentäisi julkista talouttamme oleellisesti lisää. Esimerkiksi kolmen prosenttiyksikön nousu koroissa nostaisi veronmaksajille koituvan laskun viiteen miljardiin euroon tulevina vuosina.”

- Pääanalyytikko Antti Saari,
Osuuspankki (Yle 26.4.2021)

Uudet työpaikat (henkilötyövuosina) syntyneet pk-yrityksiin – osin suuryritysten investointien ja toiminnan ulkoistamisten seurauksena

Työntekijämäärät yritysten kokoluokittain 2008 ja 2019

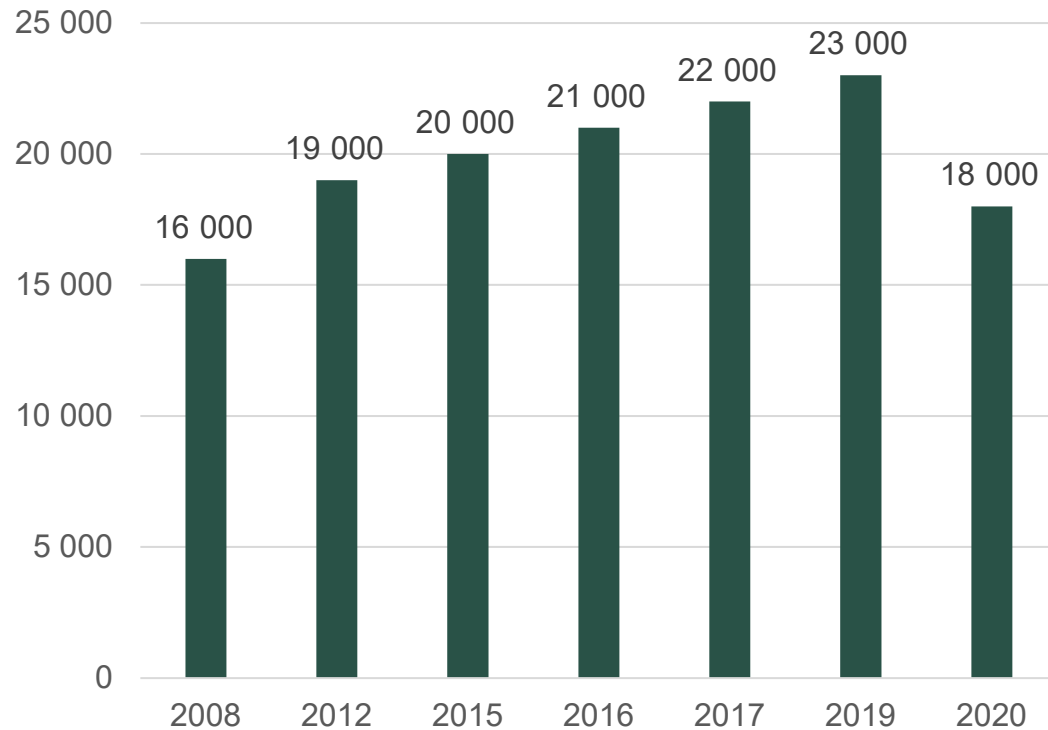

Lähde: Tilastokeskus, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto (yritys- ja toimipaikkarekisteri 2008), työntekijämäärät henkilötyövuosina mitattuna (pl. alkutuotanto). Ei-työnantajat niitä, joissa työntekijöitä henkilötyövuosina alle 1,5. Luvut pyöristetty.

Vientipohjan laventaminen ja vientiyritysten määrä kasvuun

Suomessa on kansainvälisesti verrattuna vähän nopeaan kasvuun tähtääviä yrityksiä

Kansainvälistä kauppaa tekevät yritykset *

*Kyse on suuntaa-antavista arvioista eri ajankohtina. Otospohjaisten aineistojen analyyseissä on käytetty korotettuja painokertoimia, joilla on varmistettu tulosten yleistettävyyden koko työntantajayrityspopulaatioon.

Lähde: EK Yrittäjyys pk-pulssi

”Sata suurinta vientiyritystä vastaa kahdesta kolmasosasta Suomen viennistä. PK-yritysten osuus viennistä on huolestuttavan pieni, noin 16 prosenttia, kun Ruotsissa vastaava osuus on 41 prosenttia.”

Ala-Pietilä et al: Kestävä talouskasvu ja hyvinvointimme tulevaisuus (2021)

Tavoitteet Suomelle 2020-luvulla

Suomen talous kasvaa 2 % vuodessa
Työllisyysaste nousee vähintään 76 prosenttiin
Velkaantuminen pysäytetään

Edellytyksenä on muun muassa...

- Tuottavuus kasvaa Suomessa 1,8 %:lla vuodessa (76 %:n työllisyysasteella)
- T&K-menojen osuus BKT:sta nousee 4 %:iin vuoteen 2030 mennessä
 - julkisen sektorin T&K-rahoitus on nostettava 1,2 prosenttiin vuonna 2030
- Suomeen muuttaa 100 000 työikäistä kansainvälistä osaajaa vuoteen 2030 mennessä
 - taso vastaa Norjan vuosittaista nettomaahanmuuttoa vuosina 2000-2019
- Vientiyriyten määrä kasvaa ja viennin riippuvuus suurimmista vientiyrityksistä vähenee
- Julkinen sektori parantaa tuottavuuttaan ja sitoutuu menomalttiin
- Vientivetoinen työmarkkinamalli ja paikallisen sopimisen eteneminen
- Syntyvyys kasvaa, jotta työeläkejärjestelmän rahoitus on tasapainossa vuosisadan loppupuolella

Mutta lähiajan kasvun edellytykset vahvat

Kotitalouksien
pankkitalletusten
kasvu 2/2020 -2/2021

(Lähde: Suomen Pankki 31.3.2021)

+8 893 000 000 €

Moody's:

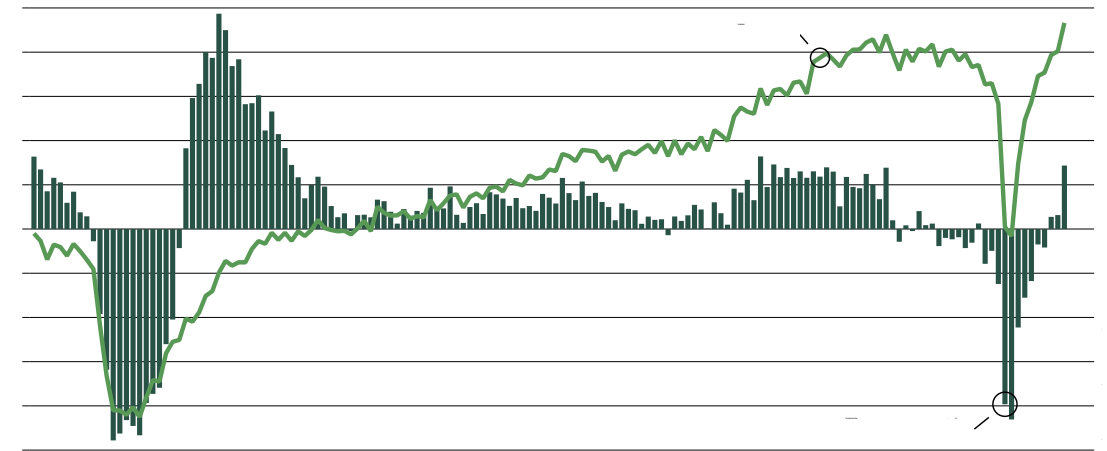
- Koko maailmassa kotitalouksille on kertynyt säästöjä arviolta 5 400 miljardia dollaria
- Jos 1/3 säästöistä kulutetaan, kasvaisi maailmantalous 2 %-yksikköä enemmän tänä ja ensi vuonna.

Mailmankauppa ylitti
tammikuussa 2021
koronaa edeltäneen tason

Mailmankauppa

Kausitasoitettu indeksi 2010=100

vuosimuutos, %

Valtioiden yhteenlaskettu fiskaalipoliittinen elvytys koronan aikana on ollut IMF:n arvion mukaan 16 000 miljardia dollaria (7.4.2021).

Suhdannenäkymät kohentuneet kaikilla päätoimialoilla

EK:n Suhdannebarometri, suhdannenäkymät päätoimialoittain

Uudet kasvualueat

Akkuklusteri

Kansallinen akkustrategia 2025 (TEM 26.1.2021)

- Suomen vahvuutena se, että olemme yksi harvoista Euroopan maista, jolla sekä merkittävät akkumetallien varannot että kehittyntä metallinjalostus - ja akkumateriaalituotantoa
- Mahdollisuus kasvualan investointeihin (kova kilpailu), mutta tarve nousta arvoketjussa mm. osaamiseen panostamalla

Tähän mennessä tapahtunutta mm:

Terrafame :

- Sotkamon akkukemikaalitehdas sai ympäristöluvan 20.1.2021
- Tuottaa vuodessa nikkelisulfaattia noin miljoonan ja kobolttisulfaattia noin 300 000 sähköauton akkuihin

BASF (Saksa):

- Akkumateriaalin esituotanto noin 400 000 sähköautoon vuodessa, jatkojalostus Saksassa
- Harvavallan laitos aloittaa vuonna 2022

Valmet Automotive:

- Sähköautojen korkeajänniteakkujen tuotanto alkaa Uudessakaupungissa vuonna 2021

Fortum:

- Sähköautojen akkujen kierrätyslaitos käynnistyi 2/2021 Ikaalisissa, pystyy käsittelemään 3 000 tonneja akkuja (vastaa noin 10 000 sähköautoa) vuodessa

Kempower :

- Sähköautojen latauspisteiden valmistaja, toimittajana mm. S-ryhmälle, joka rakentaa 1 000 latausaseman verkoston vuoteen 2024 mennessä

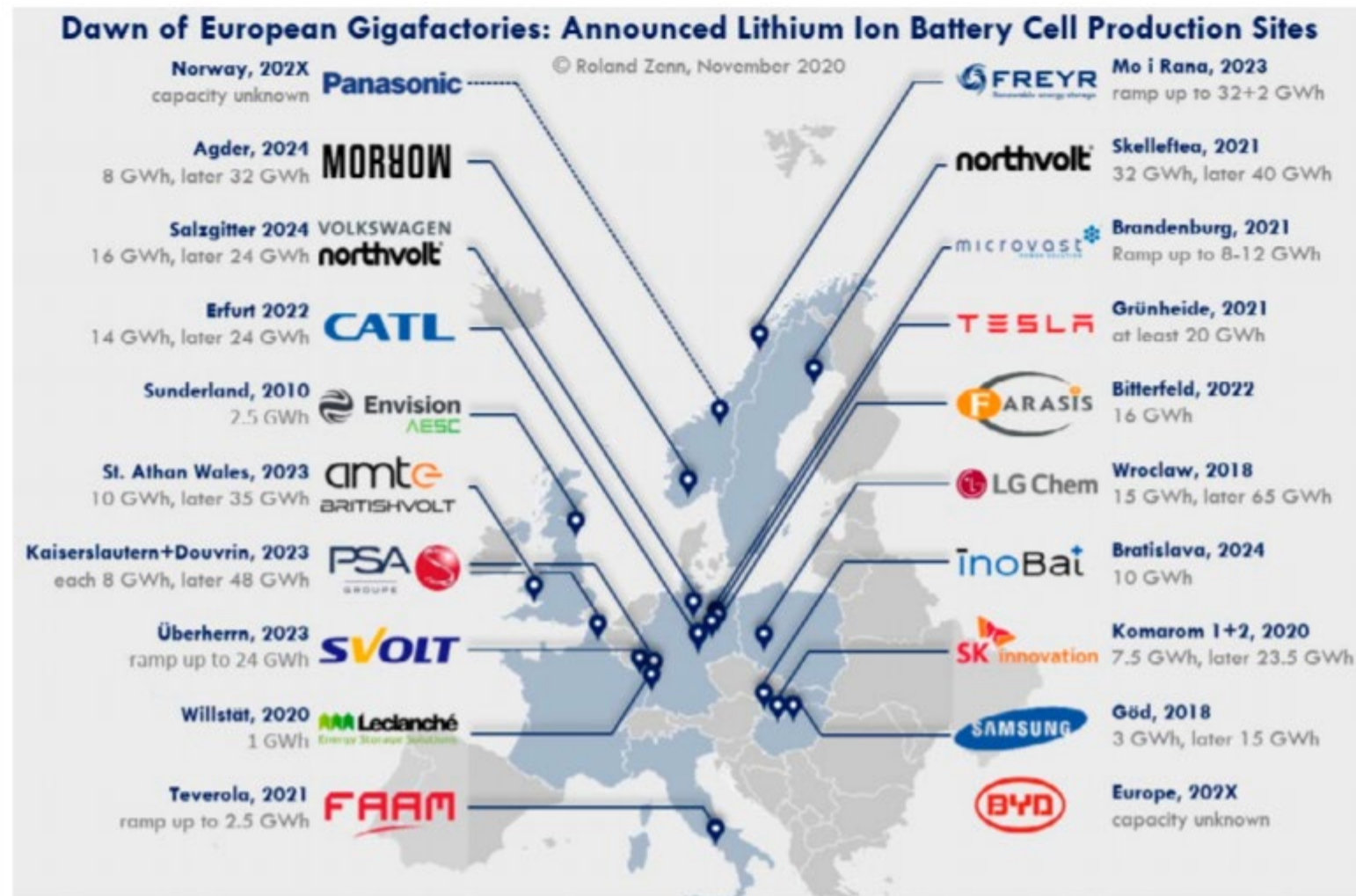
Johnson Matthey (UK):

- Vaasaan katodimateriaalitehdas 2024

Kuva 4. Akkuteollisuuden arvoketjun toimijoita Suomessa. (Lähde: Business Finland, muokattu Gaian ja Spinversen esityksen pohjalta)

Kuva 17. Kilpailu akkualan investoinneista on kovaa Euroopan maiden välillä. Investointien esteitä pitää poistaa ja Suomen toimintaympäristöä on kehitettävä houkuttelevammaksi, jotta olemme akkualan yritysten näkökulmasta varteenotettava ja kilpailukykyinen vaihtoehto. (Kuva: Roland Zenn, 2020)

Kilpailu
arvoketjun
huipulla
(gigatehtaat)
on Euroopassa
kovaa